

Ärende: VN/36685/2025

Statsrådets förordning om delegationen för språkärenden

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finlandssvenska teckenspråkiga rf utlåtande gällande Statsrådets förordning om delegationen för språkärenden.

Diarienummer för begäran om utlåtande: VN/36685/2025

Finlandssvenska teckenspråkiga rf tackar för möjligheten att lämna utlåtande om förordningen om delegationen för språkärenden.

För Finlandssvenska teckenspråkiga rf har delegationen för teckenspråksärenden varit den enda instans där frågor som specifikt berör det finlandssvenska teckenspråket har kunnat lyftas och behandlas. Vid delegationens sista möte framfördes oro över att det i och med den föreslagna förändringen inte längre finns ett tydligt forum för behandling av frågor som rör teckenspråken.

Den finlandssvenska teckenspråkiga språkgruppen betraktas ofta antingen ur ett språkligt minoritetsperspektiv eller ur ett funktionshindersperspektiv. Denna situation behandlas närmare i revitaliseringsprogrammet för det finlandssvenska teckenspråket, som publicerades hösten 2025. I programmet presenteras både centrala utmaningar och förslag på åtgärder. En central utmaning är att det saknas en instans motsvarande Svenska Finlands Folkting eller Sametinget, där frågor som rör teckenspråkiga kan behandlas. Vi har lämnat förslag som åtgärd nummer 1:

” Instifta en instans som arbetar för att främja teckenspråkigas rättigheter i samhället. Instansen behövs för att påminna om rådande lagstiftning och för att stärka och utveckla kunskaperna om både finlandssvenska och finska teckenspråkigas behov. Verksamhet kunde jämföras med Svenska Finlands folkting och ska tryggas genom lag. Också uppföljningen av detta revitaliseringsprogram skulle falla inom ansvarsområdet för denna instans.”

Vår fundering är då om delegationen för språkärenden skulle ta på sig delvis detta ansvar.

Revitaliseringsprogrammet finns tillgänglig via Undervisnings- och kulturministeriets publikationsserie:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-415-085-9>

Finlandssvenska teckenspråkiga rf vill framhålla att en mycket liten minoritetsspråksgrupp riskerar att få sin röst försvagad i ett större sammanhang.

När det gäller de ekonomiska aspekterna vill vi även uppmärksamma frågor som rör jämlika deltagandeförutsättningar. Bristen på teckenspråkstolkare som behärskar alla relevanta språk har i praktiken inneburit att deltagandet i delegationen inte alltid kunnat ske på jämbördiga villkor. I vissa fall har tolkning till och från finlandssvenskt teckenspråk saknats vid möten eftersom beställning av tolkar har behövt göras via FPA av representanten själv. För att säkerställa jämlika förutsättningar bör Justitieministeriet reservera medel och ansvara för beställning och organisering av teckenspråkstolkning på båda teckenspråken.

En sammanslagning av delegationerna kan samtidigt medföra vissa positiva effekter, såsom ökat utbyte av expertis mellan olika språkgrupper och ökad kunskap om teckenspråken inom delegationen.

Eftersom beslut om sammanslagningen redan har fattats anser Finlandssvenska teckenspråkiga rf att det är viktigt att det i den fortsatta verksamheten tydligt möjliggörs att ett utskott eller en arbetsgrupp med särskilt fokus på teckenspråkiga frågor kan inrättas. Det bör också reserveras tillräckliga personalresurser för att hantera dessa frågor. Vidare bör budgetmedel avsättas för tolkningskostnader för cirka 2–3 möten per år inom delegationen samt för möten inom ett eventuellt utskott eller en arbetsgrupp, på båda teckenspråken.

Sammanfattning av viktiga punkter

Finlandssvenska teckenspråkiga rf föreslår att:

- möjligheten att inrätta ett utskott eller en arbetsgrupp med fokus på teckenspråkiga frågor tydligt säkerställs i delegationens verksamhet,

alternativt sådant som uppfyller åtgärd nr 1 i revitaliseringsprogrammet,

- tillräckliga personalresurser reserveras för att behandla frågor som rör teckenspråk,

- Justitieministeriet ansvarar för beställning och organisering av teckenspråkstolkning för delegationens möten, samt
- budgetmedel reserveras för tolkningskostnader för cirka 2–3 möten per år inom delegationen samt för möten inom ett eventuellt utskott eller en arbetsgrupp, på båda teckenspråken.

Helsingfors, 13.03.2026

För Finlandssvenska teckenspråkiga rf

Magdalena Kintopf-Huuhka

Verksamhetsledare

Kintopf-Huuhka Magdalena
Finlandssvenska teckenspråkiga rf